

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“ in glasilo „Marijinih vrtcev“.

Št. 9.-11.

Ljubljana, sept.-nov. 1919.

XXVII. teč.

Dr. Jos. Lovrenčič:

Kraška nagajivka.

*Peterlinček, Peterlonček,
debel ko balonček,
boš videl, kaj bo:
boš suknjico nosil —
prekratka ti bo!
Raztrgal boš hlačke,
raztrgal klobuk
in platno in láse
prodajal — kukúk!*

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

4. V cerkvi.

erkev je hiša božja, zato svet kraj. V cerkvi se zbiramo k nedeljski in prazniški službi božji. Pa tudi sicer prihajajmo radi v cerkev. Svetemu kraju in svetemu namenu primerno mora biti pa tudi naše vedenje.

V zgled naj vam bodo Dobrinovi otroci. Posnemajte jih! Žal vam ne bo.

Pri Dobrinovih imajo to navado, da vzame vsako soboto večer in ravnotako pred vsakim večjim praznikom eden izmed otrok v roke sveti evangelij in ga prebere drugim.¹ Včasih pa beró še kako drugo primerno knjigo. Tako zahtevajo Dobrinov oče. Na ta način gredó otroci v nedeljo ali praznik lepo pripravljene v cerkev. Vedó že, kakšen dan se praznuje; vedó, kakšen bo sveti evangelij, pa so zato lepo zbrano in pobožno pri sveti maši. Prosite še vi starše, da vam bodo kupili kaj takih knjig! Gotovo vam bodo radi to storili.

K službi božji prihajajo Dobrinovi otroci vedno o pravem času; ne veliko prezgodaj, prepozno pa nikoli. Če pridejo malo prezgodaj, ne postopajo okoli cerkve, ne govoré glasno pred cerkvenimi vrati, kakor delajo postavači marsikje, da sebe in druge motijo,

¹ Naj ti naštejemo nekaj knjig, ki jih lahko s pridom rabiš za take prilike: Berila in evangeliji, priredil dr. Jožef Lesar; Evangelijska zakladnica, sestavil V. Podgorc, izdala družba sv. Mohorja; Liturgika. Nauk o bogočastnih obredih sv. katoliške Cerkve. Spisal Alojzij Stroj; Večno življenje. Molitvenik. Spisal dr. Gregorij Pečjak.

ampak gredó naravnost v cerkev, vsak na svoj določeni prostor.

Pa kako dostojno gredó po cerkvi! Vsak se najprej pokropi z blagoslovljeno vodo in gre mirno in tiho po cerkvi naprej. Vse drugače kakor to delajo nekateri štokljači in ropotači.

Prostor Dobrinovim otrokom je v cerkvi pred velikim oltarjem. Starši so jim namreč povedali, da odrastli ljudje ne vidijo radi, če brišejo otroci svoje črevlje ob njih praznično obleko. Pa tudi najprimernejši prostor je za otroke v bližini ljubega Jezusa, ki je rekel: »Pustite malim k meni!«

Če bi videli vi, kako se znata Dobrinov Lojzek in njegova sestra Marica lepo prikloniti pred tabernakljem, kjer biva ljubi Jezus! Pa, kaj bi hodili gledat! Sami se navadite, da boste lepo upognili koleno pred Gospodom! Ne samo malo ukriviti ga, ampak z desnim kolenom do tal! To je prav! Tako je najlepše!

S seboj v cerkev pa prinesó Dobrinovi otroci vedno tudi molek in molitvenik. Zakaj oboje? No, kadar pridejo šolarji v tistem kraju bolj zgodaj v cerkev, pa molijo skupno sveti rožni venec, včasih pa opravijo tudi skupno jutranjo molitev (glej Šolski molitvenik, stran 1!) ali pa počasté ljubega Jezusa v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa (glej Šolski molitvenik, stran 141!).

Med pridigo se pa Dobrinovi ne igrajo z molkom, tudi ne pregledujejo svojih podobic po molitveniku med mašo. Dobrinova mama pravijo, da za molitvenik par podobic čisto zadostuje. Pa je to tudi res! Kjer imajo otroci po molitvenikih polno svetih podobic, taki otroci navadno nič ne molijo, knjižico imajo pa vso raztrgano. Ali je ni škoda? Med pridigo naj pa le počiva molitev; pač morajo pa

otroci pridno poslušati. Hudoben je, kdor ne posluša. Doma bi ga moralo nekaj čakati; že veste, kaj.

Mimogredé še to-le omenimo:

Cundrčeva Francka je imela že v šolskih letih zvezček, pa je vanj zapisala marsikatero nedeljsko ali prazniško pridigo. Ne cele, ampak samo nekaj, kar si je najbolj zapomnila, in kar ji je bilo najbolj všeč. Včasih pa tudi, kar jo je najbolj speklo...

Tak zapisnik je lep spomin na mlada leta. Pa tudi lep vodnik v čednostno življenje in v sveta nebesa. Beseda, ki jo slišiš, jo pozabiš; zapisana beseda pa ostane.

Poizkusi znabiti še ti!

Ko se prične sveta maša, takrat pa začno Dobrinovi otroci brati mašne molitve. Pa ne tako, kakor delajo kod otroci, ki mašne molitve kar vse hitro preberó, potem se pa dolgočasijo, zijajo okrog, šepetajo, se brcajo, pregledujejo, kako je kdo oblečen, pa tako reč. Tudi ne delajo Dobrinovi tako, kakor tisti deček, ki je prebral do povzdigovanja vse mašne molitve iz »prve svete maše«, potem je pa začel koj z »drugo sveto mašo«. Dobrinovi otroci beró toliko počasi, da zraven tudi kaj mislijo, kaj beró, in da vmes pazijo na to, kaj se godi na oltarju. Saj vedó od doma in iz šole, da prazno žlobudranje ni molitev. Kadar moliš, misli na to, kaj izgovarjaš in kaj prosiš od Boga. Molitev brez namena, kar tjavendan, je zelo slaba molitev. Če vem, kaj si hočem izprositi od Boga, potem bom lepo in zbrano molil.

Česa naj pa prosim? To šele vprašuješ? V katekizem poglej: za starše, za brate, za sestre, za duše v vîcah, za sovražnike, za domovino, za sveto Cerkev, za svetega Očeta, za škofa, za duhovnike... Pa ti ne bo nikoli zmanjkalo.

Dobrinova Marica ima tudi lep glas za petje. Zato so jo onidan v šoli zatožili, da je v cerkvi pela in sicer popoldne pri litanijah. Gospod katehet so jo pa še pohvalili: »Kdor ima od Boga pevski dar, zakaj bi ne poizkušal zapeti kake lepe, bolj znane, domače pesmi pri svetem križevem potu, pri litanijah, ali med sveto mašo? Lepa pesem je kakor molitev. Kdor pa nima pevskega posluha, naj pa rajši molči.«

Kdaj je treba v cerkvi stati in kdaj klečati, to pa Dobrinovi otroci tudi dobro vedó. To so jim povedali starši doma, pa tudi učitelji v šoli. Zlasti lepo je, če tudi zahvalno pesem stojé poslušajo, so dejali gospod katehet. Stati je pa treba seveda dostojno, ravno, obraz obrnjen v oltar, ne pa z očmi kam v tla. Ravnotako je treba lepo klečati. Na obeh kolenih! Na enem samem kolenu klečati, je nedostojno. Tako so Judje Kristusa zasramovali. Klečati in zraven še na petah sedeti, se pa tudi ne spodobi. Bogu moramo služiti s celim srcem, pa tudi s celim telesom. Poveršnost in polovičarstvo v službi božji je vse graje vredno.

Posebno pazi, ljubi otrok, na čedno vedenje v cerkvi od povzdigovanja do zauživanja. Pri povzdigovanju glej na sveto hostijo oziroma na kelih, pa ne v tla. Med povzdigovanjem vedno kléči! Kadar mašnik povzdignejo sveto hostijo, se pokrižaj, potem se potrkaj trikrat na prsa, nato se pa zopet pokrižaj. Ravnotako stori pri povzdigovanju keliha. Kadar pa dajó mašnik blagoslov s svetim Rešnjim Telesom, pa stori tudi tako. Pri mašnikovem obhajilu se pa — samo trikrat potrkaj na prsa. Kako mučno je, če moraš gledati otroke, ki se potrkajo na prsa gotovo po dvajsetkrat. To je igračkanje. Cerkev pa ni kraj za igrače.

Ko mine sveta daritev, pa zbežé otroci ponekod koj iz cerkve. Komaj čakajo, da je konec božje službe. Ko bi jih z bičem podil, bi nekateri ne drli tako! To ni lepo! Dobrinovi otroci morajo vselej počakati, da se véliki razidejo, potem šele smejo iz cerkve. Ali ni to prav! Komur se preveč iz cerkve mudi, mu ogenj ljubezni do Boga v srcu ne gori. Kvečemu tli ali pa že ugasuje. Tudi ob poslovu iz cerkve se moraš Jezusu lepo s kolenom prikloniti in ob vhodu se pokropiti z blagoslovljeno vodo.

V cerkev idoči se dečki odkrijete, zunaj cerkve se pa smete zopet pokriti.

Onidan je bil nekdo na božji poti pri Mariji Pomagaj. Saj veste, kje je to? Brezje! Bilo je ondi več svetih maš. Pa je videl ta človek: Kadar je kje zapel zvonček, pa se je pričelo nekaj otrok križati in trkati na prsa. Toda vedi: če si v taki cerkvi, kjer je več svetih maš, pazi samo na eno sveto mašo in ne na vse!

Nekje, kjer je bilo tudi več svetih maš, je bilo pa opaziti tole: V cerkev je prišlo več otrok. Ena sveta maša se je ravno pričela, pri drugi je minilo ravno povzdigovanje. Pa so hoteli ti otroci biti kar naenkrat pri obeh svetih mašah: pri eni od začetka do povzdigovanja, pri drugi pa od povzdigovanja do konca. To je dalo po njih računu ravno eno sveto mašo. Pa ni res! Kdor tako misli, vara samegasebe, Boga pa pač ne more. Kdor pride k sveti maši, naj bo pričujoč pri eni sveti maši, ki jo bere isti mašnik.

V nekem mestu je bilo pa tako: Otroci so prihajali k sveti maši precej pozno — o, ti zaspanci grdi in počasneži! — pa so jo ubrali koj po mašnikovem

obhajilu, eni pa še prej, iz cerkve. Ali so ti otroci kaj vedeli, kako je to grdo? Kako je taka nemarnost pred Bogom grešna, sramotna!

Otroci! Še eno prošnjo! Vi pridete tudi drugekrat radi v cerkev, ne samo k sveti maši. Tudi k popoldanski službi božji! Pa kadarkoli greš mimo cerkve, stopi vanjo vsaj za par trenutkov, da obišeš ljubelega Gospoda Zveličarja. Lepo ga pozdravi, povej mu kakšno svojo prošnjo, potem pa spet vun na svojo pot! Najmanj pa, kar si storiti dolžan, je pa to, da se odkriješ, če greš mimo cerkve.

Tako ravnaj v cerkvi in v bližini cerkve, pa te bo Bog rad imel in vsi dobri ljudje!

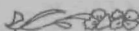
5. Na pokopališču.

Pokopališče je tudi svet kraj, ljubi otrok! Smrt ima ondi svoj vrt. Naši rajniki pričakujejo tam prihodnjega vstajenja. Enkrat se bo tudi naša pot približala tjakaj.

Pokopališče naj bo kraj miru. Zato se ne spodobí, če kdo vpije na pokopališču. Mirna naj bo ondi tudi hoja. Pokopališče naj bo kraj ljubezni. Pusti ondi v miru vse, kar ni tvojega: spomenike, ki so jih živi postavili mrtvim v spomin; cvetje, ki ga je nasadila ljubezen do rajnikih na grobove; in tudi stopaj ne in ne posedaj po grobovih. Pravijo, da se na pokopališču pozna, kakšni so ljudje v kakšnem kraju: dobri ali slabi. Ta ljudska sodba ni tako prazna. Pokopališče naj bo vernim kraj molitve. Lepo je, če pokropiš iz cerkve gredé grobove naših rajnikih; še lepše je pa, če na njih grobovih kaj pomoliš. Vsaj to: »Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.«

Grdo je pa, zelo grdo, če marsikje opravljajo otroci svojo potrebo na pokopališču! Slišite, neotesanci: pokopališče je svet kraj, in na svetem kraju ne boji nič nečednega!

(Konec.)

J. E. Bogumil :

Kaj bo iz teh fantov?

»Fant ne sme tako trpeti, kakor trpi in se muči njegov oče,« so imeli navado zatrjevati Vodebov oče. Poslali so svojega sinka Antona v mestne šole. Podobno je trdil tudi mesar Mrak iz Dolge vasi, pa je dal ravno tisto leto svojega Makseljna študirat.

»Vidiš no, ravnoprav, ravnoprav! Vsaj dolgčas jima ne bo, ker bosta lahko vsak dan skupaj!« so rekli Vodebov oče Mraku.

In še več sta govorila očeta, ko sta vsak svojega prignala v Ljubljano; fanta sta pa ogledovala mesto in njegove hiše in ceste in vrvenje in drvenje ljudi po trgih in ulicah.

Očeta sta se vrnila domov, fanta sta pa ostala v mestu. Prijateljska vez, ki je vezala njiju očeta, je vklenila tudi sinova v nerazdružljivo prijateljstvo, ki se je nadaljevalo tudi o počitnicah.

»No, kaj pa kaj tvoj Anton?« je vprašal čez deset mesecev enkrat Mrak Vodeba. »Ali bo kaj iz njega?«

»Danes še prav res nič ne vem. Prašal pa ga še tudi nisem.«

»Saj jaz našega tudi še nisem, pa vendar vem, da ne bo nič z njegovim gospodom.«

»Kako to, da ne?«

»Knjiga ga ne veseli, pa ga ne veseli. Vse zastonj!«

»Samo, da bo pošten in veren človek, četudi ne bo gospod!« je odgovoril Vodeb.

Kaj bo iz teh iantov ?

»Prav praviš, Vodeb! Če noče biti to, kar jaz hočem, naj si izbere po svoji glavi. Saj bo enkrat njemu žal, ne meni!«

Fanta nista ravno slabo študirala, vendar do knjig res nista kazala posebnega veselja. Ko sta prišla o počitnicah skupaj, jima knjige še na mar niso bile. Pač pa sekira in žaga in oblič in kramp in lopata in motika. Pa sta mojstrovala in šarila, in v nekaj dneh je stala na Vodebovem vrtu prav čedna vrtna uta in v njej miza in klopi.

Čez nekaj dni sta pa ravnotako uto napravila tudi pri Mrakovih. Pa še kaj drugega potrebnega in nepotrebnega sta naredila! Pa še več bi bila, da nista začela očeta godrnjati, da sta za samo škodo pri hiši.

Pota naših fantov sta se pa kmalu potem ločila, in več let je preteklo, preden sta se zopet našla. Služila sta vsak svojega mojstra, učila sta se in v rokodelstvu vednobolj napredovala.

Če pa danes prideš v Dolgo vas, boš pa našel tam čedno hišo in na njej napis: »Makso Mrak, zidarski mojster«. Nedaleč proč pa biva tesarski mojster Anton Vodeb.

Po dolgih letih učenja in potikanja po tujini sta slednjič dosegla fanta vsak svoj poklic: vendar tudi tu brez knjige in pridnega učenja ni šlo.

Slavko:

Prijatelju domov!

*Pozdravljam zadnjič te sedaj,
prijatelj, iz tujine!*

*Pozdrave vetrič nese naj
do tvoje domovine!*

*V spominu še mi čas živi,
ko skupaj sva živela,
ko skupaj v siju solčnih dni,
vriskála sva in pela.*

*Podéli Bog še mnogo dni
naj ti takó veselih,*

*kot si mi jih pripravil ti
v prijaznih vaših selih!*

*Veselja vetrič naj pihljá,
naj sreče solnce sije,
naj pride blagoslov z neba,
naj trud ti vsak zalije!*

*Prijateljev naj trop vesel
ti vedno spremlja pota,
naj podeli, kar boš želel,
nebeška ti dobrotá!*

*To ti prijatelj tvoj želi,
ki v daljni je tujini
ohranil srce zvesto ti,
kot v tvoji prej bližini.*

Marica Koželjeva:

Z doma.

1.

Ob Ave-Mariji je stopil Tonček čez hišni prag z lahko culico na roki. Napotil se je po klancu navzgor; ozka pot je vodila navkreber in čez hrib v sosednjo vas.

Večerni zvon je donel tožno čez plan. Dečku se je zdelo, da kliče za njim: »Tonče, Tonče!«

Neka doslej nepoznana boleost mu je stisnila srce, ustavil se je in pogledal nazaj.

Ondi stoji hišica njegovih staršev. Borna je, lesena in krita s slamo, a njemu se zdi začudo lepa. V mesečini se beli tratica pred njo. Tako mu je, kakor da ga vabi nazaj: »Kam odhajaš, Tonče? Ostani! Ne veš, kolikrat si se igral ob meni? Čula sem, kako si vriskal in pel. O poletnih večerih si posedal in zrl v zvezdice — zakaj odhajaš?«

»Saj moram,« si je odgovarjal v mislih Tonče. »Doma ni kruha za vse. Še Bog, če se bodo preživili mati in mala dva.«

Udinjal se je pri mesarju v sosednji vasi. Mati so se jokali, ko so povezovali siromašno culico: »Revež ti moj, saj ne greš rad; vem, da ne. Pa ostani, za silo bomo že kako živeli!«

Hudo je bilo Tončetu pri srcu. Kar ostal bi bil najrajše; a uvidel je, da to ne gre. Seve, mati bi bili tudi stradali, samo da bi mogel ostati Tonče doma.

»Še za vas ne bo jesti,« jim je dejal skoro trdo. »Prislužim si kaj in čez leto se vrnem. Nič mi ne bo hudega.«

Na vse to je pomislil sedaj, sunkoma se je obrnil in je odhitel naprej.

»Ej, ko bi se bili vrnili oče!« je vzdihnil. Vojska mu je vzela očeta. Dolgo so ga čakali in upali. »Ko bo konec, se povrnejo!« so se tolažili. »Nemara so ujeti, nemara leže kje bolni? Ozdraveli bodo in se povrnili iznenada!«

Železne roke je imel oče. Nobene sile jim ni bilo, dokler je bil še on doma.

Pa oditi je moral, kamor so odhajali tisoči. Sedaj je konec vojske, in še se ni vrnil in menda se nikoli ne bo. Zato mora Tonče z doma, da bo kako pomagal materi in malima dvema.

Dospé vrh klanca. Res, še enkrat se ozre na dom. Jablana steza za njim svoje veje. »Ostanil« ga vabi. »Ne veš, kolikrat sem ti nudila sladkih jabolk, kolikrat si počival v moji senci, nad tabo so pa pele ptičke? Ti si zrl v vrh in sanjal o bajnih deželah, kamor boš nekoč šel. — A sedaj greš z doma!«

Trpko postane Tončku v duši. V očeh ga zapéče, z rokavom si obriše solzo, ki mu je padla na lice.

Urno stopa po hribu navzdol. Ondi v dolini čaka nanj drugi dom. Tuji ljudje so tam. Ali bodo imeli zanj kaj srca — kako ga bodo sprejeli — tujca?

II.

Pri mizi je sedel gospodar in bral v časopisu. Zraven je kimal, se ujezil ali naglas zasmel, kakor se mu je že zdelo poročilo. Od stropa dol je visela luč, ki je svetila vsem v prostorni izbi.

Pri peči je snažil véliki hlapec komat in čakal na večerjo. Iz kuhinje se je čulo ropotanje z lonci. Gospodinja je naročala nekaj dekli.

Takrat je stopil v vežo Tonček. Plaho je stopil do vrat in je nalahko, boječe pritisnil na kljuko.

»Le noter, kdor si!« je zavpil mesar v izbi, da je izpodrsnila dečku roka po kljuki, in je le trudoma odprl.

»Oj, fant, kaj je pa tebe prineslo na noč?« ga je povprašal gospodar. Ni bil ravno hud človek, le govoril je bolj osorno kakor prijazno. Tako se je bolj skladalo z njegovim poslom.

»Vidmarjev Tonček sem z one strani. Prišel sem, kakor sta se domenila z mamo, da bom pasel!«

»No, glej, to je pa že prav, da si prišel. Ti, Marko, ta-le ti bo kaj pomagal v hlevu, če ti je všeč!«

»No, všeč! Zakaj ne, če ne bo len!« se je oglasil izza peči hlapec, ogledovaje dečka.

»Hej, mati, ti!« je zakričal mesar v kuhinjo. »Brž pojdi noter! Pastirja imamo.«

Gospodinja je prihitela radovedna, spotoma si je brisala roke v široki predpasnik.

»Kaj pa kričiš, kakor da se podira svet — kdo pa je? Ta-le fant? No, je pa tako vpitje. Ti boš za pastirja, ne?« vpraša Tončka gospodinja. »Posebno močan nisi videti, suh si in bled. Se boš pa že pre-naredil pri nas. Kar odloži in sedi, boš večerjal z drugimi.«

Tonče ni rekel ničesar. Tiho je odložil culico in sedel tik nje na klop k peči. V srcu mu je bilo tesno, v grlu ga je tiščalo. Še nikoli ni bil šel z doma. Mati njegova so pa govorili vse bolj polahko in sladko. Tu so pa vsi tako osorni, kakor bi se venomer kregali.

»Privaditi se mi bo treba, in privadil se bom, tako sem dejal materi,« je vendar izgovoril deček.

»Kaj pa oče, niso še nič pisali?« ga vpraša mesar.

»Niso še do danes.«

»Ej, Bog sam ve, kje je ostal! Začudo mnogo se jih je izgubilo v tej vihri. Mogoče, da se bodo še oglasili. Škoda jih je, sem jih poznal.«

»Oj, škoda, škoda!« je odmevalo v dečkovi duši.

Po večerji, ki je bila precej obilna, je govoril gospodar z Markom o delu, ki ga bo izvršil drugi dan.

»Spal boš pa z Markom v hlevu,« se je obrnil k dečku. Tja sta jo tudi krenila po večerni molitvi.

Marko je skrbel za vzoren red v hlevu. Postelji sta bili druga nad drugo, Tončkova zgoraj, Markova pa spodaj, obe pregrnjeni s snažno odejo. Gorko je bilo v tem hlevu, še skoro bolj kakor v hiši.

»Le zlezi gor!« ga je pozval prijazno Marko.

»Gotovo si truden od dolge poti!«

Marko je tudi legel in kmalu glasno zasmrčal. Tonček pa ni mogel takoj zaspati. Res, da so ga bolele noge, in truden je bil, a li premišljal je še vse bolj natanko, kako je odšel z doma, kako ga je mati prekrizala zvečer... Danes ga pa ni nihče. Žalost mu je legla na dušo, glavo je obrnil v zid, solza mu je prišla v oko, a ni je videl nihče — razen Boga, ki mu je poslal sladko spanje, da se mu je umirilo razžaloščeno srce.

Še preden se je zdanilo, je že vstal Marko in odšel na delo. Fanta pa ni budil. »Naj spi, revšel!« si je mislil, »da ne bo preveč pogrešal dóma.«

A Tonče se je takoj zbudil, pomel si je oči in splezal z ležišča.

Marko ga ni preobkladal z delom. Kaj malega je pomagal tuintam, a tudi sam si je poiskal dela. Kadar ni bilo drugega, je nanosil brž drv v kuhinjo in se je s tem močno prikupil materi-gospodinji, da ga je precej prvi dan kar naglas pohvalila pri kosilu.

Za drugo nedeljo mu je bilo pa obljubljeno od matere, da ga obiščejo. Neznano dolgo se je zdelo Tončetu do takrat. A nedelja je le prišla, in Tonček je zrl že rano v jutru željno po cesti, kdaj bo ugledal oddaleč ljubo mater.

Gruča ljudi je prihajala iz sosednje vasi, in Tonček je takoj spoznal med njimi svojo mater.

Še se je ozrl okoli sebe, če ga kdo ne vidi, in je stekel materi naproti.

»Mati, oh, ste vendar prišli? Kako pa Lenica in Videk?«

»Zdrava sta! Rada bi bila tudi prišla, pa je predaleč za sedaj, ko še ni gorko. Pustila sem ju pri sosedovih,« mu je hitela odgovarjati mati in ga gledala z ljubečimi očmi, ko ga že ni videla celo vrsto dni. Tonček je prijel mater za roko in jo povedel v kuhinjo.

»To-le so moja mati,« je povedal, ves rdeč v lice.

»Prav, prav, da ste ga obiskali!« se je oglasila gospodinja in segla materi v roko. »Tožilo se mu je že po vas. Pa ni napačen fant, ga imamo vsi radi. Vsedite se, žena, napravim vam zajtrk. Dolgo pot ste imeli do nas!«

»Saj ni treba!« se je branila mati, pa je le sedla in použila, kar ji je kmalu dala gospodinja.

»Le bodi danes z materjo, Tonče!« mu je rekla gospodinja. »Idi z njimi v cerkev in razkaži jim kaj!«

Odšla sta čez dvorišče. Zunaj je stisnila mati Tončku nekaj v roko: »Na, od doma je!« je rekla.

Bili so suhi jabolčni krlji, zaviti v snažni rutici. Željno jih je sprejel deček in brž pokusil enega. Kakor bi imel košček dóma v roki, se mu je zdelo. Najrajši bi bil snedel vse naenkrat, a ni hotel; vsak dan bo enega, da se bo bolj spominjal dóma.

Hitro, kakor bi trenil, so mu minile urice ob materi, in že so se jeli poslavlјati. »Takoј se bo znočilo; veš, moram na pot!« so rekli. »Težko me bosta čakala mala dva, in radovedna bosta, kaj jima povem o tebi. Priden bodi, Tonče, kakor si bil doslej. Saj pridem kmalu zopet!« Obema so silile solze v oči.

Tonček ni rekel ničesar. Skočil je v hlev in pri nesel nekaj zavitega v vozlu, narejenem iz rutice. Mati je razvozlala. Bile so štiri desetice. Kakor nove so se svetile.

»Nate, mati!« je dejal. »Sem jih dobil, ko sem napajal konje.«

»Jih bom pa shranila zate!« je rekla mati. »Le pošten bodi, sinek moj! Bog vari, da bi se dotaknil tujeга blaga. Kar ti pa kdo podari, pa hvaležno vzemi in se lepo zahvali!«

Daleč je bila že mati, pa še je zrl Tonček za njo.

»Za materjo gledaš?« ga je vzdramil Marko. »Le glej, fant, in ne nehaj hvaliti Boga, da jih še imaš! Kdaj so že zakopali mojo! Že prekopani so, pa še hodim molit na oni kraj, kamor so jih položili.«

Posihmal je bilo Tončku malo lažje. A še vedno je rad mislil na dom; takole zvečer še najbolj. Domov ga je vleklo včasih z neznano silo, a dejal si je: »Moram biti tukaj, ni mi hudega. Morda se še vrnejo oče, in imeli bomo zopet vsi dosti kruha.« Ostal je vztrajen, priden.

III.

Znočilo se je. Mati je položila Lenico v posteljo, in dekletce je molilo glasno k angelčku-varihu, nato pa še šepetaló:

»Mama, sem že zmolila očenaš za ata, in za Tončka tudi.«

»Sedaj se pa vlezi in zaspi!«

Videk je zlezal na ležišče k peči. Mati mu je poravnala plevnico in ga pokrižala. Nato je pa prižgala svečo in pri brleči luči je začela krpati Vidkove hlače, ki jih je bil nanovo razpotegnil deček, ko se je plazil kdovekod čez dan.

Skrbipolne gube so se zarezale materi v lice. Žena je hitela ubadati, a hkrati je mislila na to in ono. Na Tončka, ki ga ni doma, in je bila zanj v skrbeh noč in dan. Mislila je na moža, kako je bil skrben in marljiv. Zatrdno je še upala, da se povrne. O Bog, koliko je premolila zanj, koliko prosila Boga, a je moral tudi on ostati — kje? Kje?

Njene misli so ga iskale na poljih, koder so se bili boji. Iskale so ga v daljnih taborih.

»O siromak, kje jemlješ konec?« je vzdihnila. A kako, da si ga ne more predočevati mrtvega? Pri srcu ji je, kakor da se še povrne, čeprav se zdi skoro neverjetno. Solza ji stopi v oči. Skloni se . . .

Potrka na okno. Žena ne čuje ničesar. Iznova potrka nekdo na okno, in znan glas zakliče: »Lenka, odpri!«

»O križani Bog,« vzklikne žena in prebledi. »Ali ni to njegov glas?«

»Odpri, Lenka, jaz sem!«

Žena plane pokonci in že odpahuje vežne duri.

»Saj ni mogoče, da si ti! Ali je tvoj duh?«

Stisne ji prišlec roko in jo objame.

»Sem, Lenka, glej, sem! Kako pozno se vračam! Bolan sem bil.«

Šele sedaj ga pogleda žena v lice. O, to lice je izražalo dovolj o prestanem trpljenju!

Lasje so možu osiveli; a ko je odhajal, je imel še vse lepo črne.

»Doma se boš docela pozdravil, Jože! Samo, da si prišel,« je hitela žena prevesela. Ljubeznivo je prijela moža za roko in ga odvedla v hišo.

»Že spita!« je dejala in pokazala na otroka.

»Kje je pa Tonče?« je brž vprašal oče vznemirjen in pogledaval po izbi.

»Z doma je šel! Veš, služiti na ono stran k mesarju. Sam je silil, ko je videl, da nam je hudo. Težko sem ga pustila, pa ni bilo kruha. Zdaj bo bolje. Domov ga bova vzela, da ti bo pomagal. Sam tako ne boš zmoget vsega. Pa ga imajo tudi tam radi.«

»Takoj v nedeljo greva tja,« je rekel oče skoro trdo. »Kaj bo sirota pri tujih ljudeh! Jaz sem to izkušal. Saj je zdaj še premlad. Še kakšno leto naj bo doma, potem ga pa dam kaj učit. Prej me je zmiraj naganjal, da sem mu pomagal sestavljati vozičke. Ali ga še tako veseli to delo?«

»O, in še kako! Kolar bo, pravi, kakor si ti. Po tebi se je vrgel!«

Šepetaje sta govorila potem oče in mati, da bi se ne zbudila malčka. Oče je stopil k hčerkinini posteljici, in gorka solza je spolzela na lase njegovi ljubljenci. Pobožal je potem z raskavo desnico Vidka in odšel z materjo v kuhinjo, da mu pripravi večerjo.

»Sedaj pa počivat! Truden sem od dolgega pota. Jutri bom pa pripovedoval, kako mi je bilo. Samo, da spet vidim še enkrat ljubi dom!«

IV.

Te nedelje se je Tonče čudno veselil. Ni vedel, zakaj. A najrajši bi bil zavriskal, če je pomislil, da bo kmalu nedelja.

»Boš videl, Márko, to nedeljo me obiščejo mati!«

»Kako pa, ali še kdo drugi?« ga je podražil Marko.

V nedeljo je vstal Tonče zarana in se je oblekel praznje. Verno je gledal v daljo, ali ne bo uzrl, česar si je tako želelo njegovo srce.

Živino je bilo treba napojiti. Tonče jo je odvezal in gnal na vodo. Še preden je pa poteklo pol ure, se je vrnil. Na hšišnem pragu je stal razkoračen gospodar in se mu je smejal dobrodušno.

»Tonče, le brž se obrni! Potem pridi v hišo, da zveš nekaj novega!«

Tončetu je tolko srce kar naglas od naglice, s katero je pripenjal živino in od veselega pričakovanja, kaj bo. Odhitel je v hišo. Glej si no — res! Ljuba mati stojé sredi izbe in se mu smehljajo. In zraven njih velik bled in neznan mož. Tonček seže materi v roko. Mati mu pokažejo na moža: »Ali tega-le poznaš?«

Začudeno pogleda Tonče tujcu v oči, in otroško srce spozna očeta.

»Oče, oh oče!« vzdahne. »Kaj ste res vi?«

Oče ginjen pritisne Tončeta na prsi.

»Vrnil sem se, vidiš. Kajne, mislil si, da me ne bo več?«

Sto vprašanj je sililo potem fantu na jezik.

»Kje ste bili? Kako, da ste tako shujšali?« je hotel najprej vprašati, pa je le gledal in gledal, kakor bi ne mogel verjeti svojim očem.

»Kako bomo pa sedaj naredili?« je vprašal oče gospodarja.

»Vi bi ga seveda radi takoj domov?« je pomislil gospodar.

»Pa naj ostane še malo pri nas, dokler ne dobimo drugega. Saj prehudó mu menda ni pri nas?« Gospodar jo pogledal Tončka, kakor da hoče reči: povej, če ti je bila sila! Tonček je zardel in priznal:

»O, nič! Zelo dobri so bili z menoj vsi!«

In oče odločijo:

»Tako naj pa ostane, dokler bo še paša.« In Tonček vesel prikima. —

Oče je pričel doma zopet izvrševati svojo obrt. Obilo dela je imel. Ker pa ni bil nič kaj zdrav, mu je šlo izprva le počasi od rok. A kar je naredil, je bilo trdno in zanesljivo. Ljudje so zelo cenili njegovo delo. Od blizu in daleč so mu dajali delat, tako da je res težko zdeloval, in vsak dan je bolj želel, da bi se vrnil Tonček.

A tudi Tonče je težko čakal zaželenega dne, ko se poslovi in odide zopet čez hrib v svojo ljubo domačo vas.

Vedel je pa, da se mu bo tožilo po Marku, s katerim sta si bila vroča prijatelja. A še z večjo silo ga je vleklo domov pod rodno streho.

Tisti dan se je zahvalil Tonče lepo gospodinji in gospodarju, ker sta mu bila dobra. Še je zaklical Marku: »Zagotovo me obišči v naši vasi!« Pa je zavihтел klobuček in odbrzel z brašnom po cesti in s ceste po poti, ki je držala čez hrib domov.

Naglas je zavriskal, ko je stal vrhu klanca in ugledal med zelenjem domačo hišico. Tako prijazno ga je pozdravljala od daleč.

»Pozdravljen, moj dragi dom!« je zaklical.

Noge so mu bile lahke. Nič ni čutil dolge poti. Saj se je vračal domov, domov k ljubim staršem.

J. E. Bogumil:

Kadar Zorka pere...

Zorka, i seveda, Zorka! Ta sitnica! Kadar so Preperelova mama prali, takrat ji je vselej prišlo na misel, da je njena punčka tudi umazana. Pa je znosila skup vse tiste neštevilne cunjice — njeno največje bogastvo na tem božjem svetu! — pa jih je prala, kakor da je njena punčka najmanj grofica. Če je bila pa pri tem opravilu sama vsa premočena, so bili pa seveda mama hudi. Zorka je bila pa vesela in zadovoljna, da je tako lepo dovršila svoje delo.

To je bilo takrat, ko je bila Zorka še majhna.

Ko se je pa Zorka malo potegnila, in ji ni bilo treba več podkladati, da je segla v perilnik, o, potem so jo pa mati že sami malo pripravili. Kakšen drobiž, kakšne žepne rutice in drugo manjše blago je že tudi Zorka oprala. In zopet je bila mokra in premočena, pa mama niso bili več hudi. Zorka je šla zvečer utrujena k počitku, pa ji ni bilo hudo pri srcu, da je prala.

»Mami si pomagala!« ji je rekel dobri angelvarih, in njegov glas ji je bil kakor sladka pesmica uspavanka, ki jo je zazibala v spanje.

Danes je pa Zorka že veliko in močno dekle. Mami ni treba več prati. Vse opere Zorka sama. Pa s kakšnim veseljem!

»Mami moram malo povrniti!« pravi.

Pa odhiti kakor srnica k potoku. Doma pri peči pa sedé stara mamica. Pozna se jim teža let. Njih ustnice pa šepetajo vročo molitev: »Za mojo Zorko...»

Zorka je pa srečna in zadovoljna, četudi je vsa mokra, in božji blagoslov je z njo.

Kadar_Zorka pere . . .

Dr. Jos. Lovrenčič:

Pridna kuharica.

Naša mala Vida
v svoji kuhinji —
ej, kako je pridna:
neprestano se vrti!

Zdaj pristavila je kavo —
kdo jo bo dobil?
Mamici postreže ž njo,
in še atek jo bo pil.

Pa, da je že poldan, čudno!
„Je, je, če vam rečem jaz.
Saj na mizi že kosilo
je pripravljeno za vas!“

Smo posedli, smo pojedli,
pa je delo spet:
treba je lepó pomiti
in posodo deti v red!

Dvakrat, trikrat se obrne,
in večer je v kuhinji,
in iz lončkov in iz skled
nam večerja zadiši...

Nič poznali nismo vojne,
nič pomanjkanja —
naša Vida kuharica:
ta pa zna!

Marijin

zvonček.

Dopisi.

IV. Z Rakovnika v Ljubljani.

Nič ne bi škodilo, če bi se tudi rakovniški gojenci enkrat oglasili v Angelčku. Saj ima Angelček tu v zavodu ničmanj ko dvajset naročnikov: znamenje, da ga radi čitamo. Poleg družbe presvetega Rešnjega Telesa, ki ima namen, da pospešuje pogostno sveto obhajilo, imamo tudi družbo »Mladih junakov«. V začetku nas je bilo v njej dvanajst članov, zdaj nas je pa že petintrideset: vsi smo dali slovo tobaku in alkoholu. Vsako drugo nedeljo imamo kratek shod. Pri tem nam povedo gospod voditelj marsikaj zanimivega. Učijo nas, kako se moramo premagovati ob raznih prilikah, da postanemo pošteni in trezni možje. Tu v zavodu res nimamo toliko priložnosti, da bi pokazali, da smo res junaki; pač pa bomo to storili o počitnicah. Kajti tudi doma bomo ostali zvesti svoji obljubi. — Radi bi pa tudi mi kaj slišali o drugih »Mladih junakih«, kako se imajo križem naše domovine. Doslej smo spoznali le one od Sv. Lenarta. Pišite, poročajte!

Od nas mladih Rakovničanov pa sprejmite nekaj pisem, da spoznate naše mišljenje in prizadevanje!

(Konec.)

Mali črni mučenec.

Piše afriški misijonar.

Nekega vročega dne je čepel zamorski deček na pragu naše misijonske hišice. Milost božja, ali bolje rečeno, glad, ga je privedel sem, prosil je riža, ker sta se »obe strani njegovega želodca dotikali«, kot

se izražajo tukajšnji Somali-zamorci, če trpijo veliko lakoto.

Tako je mali Tomaž, star kakih 12 let, ostal pri nas. Saj poznal je samo Boga kot očeta; tudi o svoji materi ni vedel ničesar. Pri nas se mu je pa smehljala velika sreča; učil se je rad krščanskega nauka in neizrečeno se je veselil dneva, ko prejme sveti krst in postane otrok božji.

Ker je mnogo pretrpel, preden je prišel k nam, zato je zelo bolehal. Tisto poletje je pa vladala grozna vročina na obrežju. Da obvarujemo to rahlo cvetko gotove smrti, smo ga hoteli poslati v našo drugo misijonsko postajo, ki leži bolj v notranjosti in kjer je podnebje ugodnejše.

Ravno je prišla neka karavana tiste dni mimo in je tovorila svoje blago na oslih in na mulah. Njej sem izročil Tomaža.

»Tomažek,« sem dejal, »jutri greš s temi ljudmi k našim misijonarjem v Bérbera. Tam bo bolje zate. Pridno se uči katekizma in lepo ubogaj, da boš prej mogel k svetemu krstu. Ko se pozdraviš, boš smel priti nazaj in pomagal mi boš na mojih misijonskih pohodih, da tudi druge tvoje črne rojake poučiva in krstiva.«

Zadržal je Tomažek komaj solze in skril se mi je pod suknjo. A ker je bil vedno tih in priden, tudi sedaj ni nič nasprotoval.

Zarana drugega dne se je odpravila karavana. Dali smo potrebnega živeža za dečka, in Tomaž je odšel z njo. A komaj so potovali nekaj časa, že so zupustile dečka moči. Postalo mu je slabo tako, da ni mogel slediti hitremu potovanju karavane. Svetovali so mu, naj se vrne, preden popolnoma omaga. Ubogi otrok je menil, da je še zadosti močan, in je hotel karavani slediti od daleč. Počasnih korakov in z veliko težavo je hodil dalje in dalje, dokler ni prišel v neki klanec. Tam si je zopet odpočil in nabral novih moči.

V tisti, kakih 30 metrov dolgi soteski, je bila siromašna gostilna. Ondi so se ustavljali potniki in pili čaj. Pravijo, da prodajajo ondi čaj, pristni kitajski

Misijonar roma od kočē do kočē in poučuje poganē v sv. veri.

čaj; toda resnici na ljubo moram reči, da ima tisti čaj ves drug okus, samo čajevega ne. Posestnik one gostilne se je nekoč z nami pogodil, da proti odškodnini pomaga našim otrokom v sili. Doslej je držal besedo in je vsakemu postregel.

Tomaž je bil torej tudi eden naših otrok, čeravno še ne krščen, ker je prebil komaj petnajst mesecev v misijonu. Stopil je v gostilno in prosil vode, dasi bi si bil zbog utrujenosti lahko želel kaj boljšega.

»Ali želiš vode?«

»Da, sicer umrem od žeje,« je dejal.

»Dobro, glej, tukaj je vrč! A poprej moraš moliti, kakor molijo mohamedanci.«

»Kako molijo?« je vprašal otrok, čeravno je dobro vedel. A v tem trenutku je čutil, da ga krepi in podpira neka nadnaravna moč.

»Oni pravijo: Samó en Bog je, in Mohamed je njegov prerok.«

»Samo en Bog je —« začne Tomaž. Potem pa trdovratno molči.

»In dalje?« so silili vanj navzoči.

»Ostalega ne znam,« je odgovoril Tomaž.

»Dobro, potem lahko brez vode hodiš dalje,« so ga pikro odslovili v gostilni.

Kaj je hotel Tomaž? Sam ni imel ničesar pri sebi. Karavana, ki ji je bil izročén, je imela pač njegovo večerjo in tudi nekaj vode; a odhitela je že davno mimo. Lahko bi dobil Tomaž toli zaželeno vodo in se ž njo pokrepčal — potniki, ki so se ondi mudili, so mu jo ponujali in držali pod nos — a za kakšno ceno? Terjali so od njega več ko ves svet: zahtevali so njegovo vero in hoteli, da moli Mohameda.

Ni še kristjan, ne nosi še znamenja otroka božjega na svojem čelu, toda v svojem srcu sovraži Mohameda in ljubi Jezusa Kristusa. Saj tako so ga učili misijonarji, in zato rajši trpi žejo, žgočo žejo, nego da zataji Kristusa. Tomaž gre dalje in pusti krčmarju njegovo vodo. On pa nosi vero v svojem srcu,

in ta mu bo kmalu odprla vrata v sveta nebesa. Angeli mu že hite naproti in mu pripravljajo pot.

Dvajset milj mu je še hoditi, da dospe na svoj cilj, do bližnje misijonske postaje. Najtežavnejši del poti vede po strminah in po kamenitih stezah, in na tej poti ne bo našel niti kapljice vode. —

Drugo jutro pride sel iz misijona v Bérbera tam mimo in najde Tomaža na tleh, onemoglega in nezmožnega, da stori le en korak.

»Ljubi otrok, kaj delaš tu?« ga vpraša.

»Nisem mogel več za karavano; ne morem dalje, umrjem od žeje.«

»Ostani tukaj! Takoj grem v vas in se vrnem z oslom, da te naložim.« Nato odhiti sel in naznani misijonarju patru Štefanu, da je našel Tomaža umirajočega. Pater Štefan ukrene v naglici vse potrebno, a ko dospe na mesto, ne najde drugega ko del obleke umrlega Tomaža.

Kje je truplo? Gotovo ga je požrla hijena ali leopard, ker teh zveri se klati mnogo po tistih deželah. Iščejo Tomaža po bližnjih hribih, in drugi dan res najde neki zamorec drugi del njegove suknjice. Vihrala je nad dvema pečinama. In nedaleč od tam je ležalo truplo malega črnega katehuma in mučenca.

Ni li res umrl za Jezusa, ker se je branil vere v Mohameda? In če je umrl za Kristusa, ni li prejel od Zveličarja krsta krvi?

Njegove blede, mrzle ustnice so se ljubko smehljale. Okrog vratu je pa imel še tri svetinjice. Zadnjikrat jih je pritisnil na svoje srce, saj je že kot katehumen tako nežno ljubil preblazeno Devico Marijo. Alčide Siben, priden zamorski mladenič, in njegov tovariš sta mu izkopala grob in vanj položila Tomaževo truplo. Lahko bi zapisali na njegov grob besede: »Tukaj počiva katehumen (to so taki, ki se pripravljajo na sveti krst) Tomaž, ki je umrl od utrujenosti, ker se je branil, da moli Mohameda.«

Srečni Tomaž, ti si se vzel na nebeške griče, kjer ne čutiš več ne bolečine, ne lakote, ne žeje, ampak uživaš samo srečo in samo veselje! Prosi ondi

za svoje črne rojake, za nesrečne potomce Kamove, da jim skoraj zasije luč svete vere, da bodo tudi oni nekdam pridruženi tebi. In ti, ljubi čitatelj, uči se od tega zamorskega dečka, rajši vse pretrpeti za Kristusa Jezusa, kot pa postati nezvest krstni obljudi in zatajiti sveto vero. V svojih molitvah se pa spominjaj tudi ubogih poganov!

J. E. B.:

Zastavica.

Janez Brodar naroči v gostilni pečenko. Postrežnica mu pa prinese meso in pečenko. Nevoljen vrne Janez meso in zagodrnja nad postrežnico: »E, ná! Pa sem le to hotel! Mesa pa ne!« Kaj je posebnega na tem Janezovem godrnjanju? Ugani!

J. E. B.:

Napis.

Nad vrati neke prodajalne bereš ta-le napis:

T. N. STANONIK

Iz črk tega napisa sestavi ime znanega rimskega cesarja.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev demanta v 6.—8. številki »Angelčka« :

				J								
					t	u	r					
					r	o	g	a	č			
					k	o	z	l	e	c		
					č	a	s	t	s	l	a	v
J	u	g	o	s	l	a	v	i	j	a		
E	l	i	z	a	b	e	t	a				
	m	r	a	v	l	j	a					
		s	l	i	v	a						
			o	j	e							
				a								

Rešitev rebusa v 6.—8. števil. »Angelčka« :

Šestkrat šest je šestintrideset.

»Skrivnostno pismo« v 2.—3. števil. »Angelčka« so še prav rešili: Gizelka in Julka Fister v Radovljici; Adolf Zitterschläger v Ljubljani; Šegatin Marija na Viču; Milka Marin, Pepca in Mariča Kramar, Malka Žnidaršič, Marica Mundschild, Nada Kolenc, Silva in Slavica ter Stanko Pucelj v Mirni; Ivan Preskar in Jože Otjorevc, Nežica Cvetko, Zalika Rožman in Lojzika Vrstovšek v Globokem; Kostrevc Janez, Medved Branko, Zevnik Olga, Podgoršek Ivanka, Recer, Denžič Angela in Bohinc Jože v Pišecah; Grilc Pavla, Krevl Franciška, Medvešek Marija, Remih Franciška (st.), Remih Franciška (ml.), Remih Antonija, Remih Justina, Remih Marija, Ribič Marija, Šoštar Jožefa, Štrbucl Leopold, Zemljak Ivan v Rajhenburgu.

Uganko in nalogo v 4.—5. števil. »Angelčka« so še prav rešili: Becele Angelka, Sporar Marija, Gorenc Marija, Colnar Jožefa, Brulc Alojzija, Kramar Francka, Rifelj Marija, Jožef Jožefa, Selak Ignacij, Gričar Jože, Florjančič Pepca, Vidrih Marija, Povše Ana, Eršte Ana, učenci in učenke II. razreda višje skupine v št. Petru pri Novem mestu; Ahčin Alojzija, Može Marija, Mikec Ana, Turk Alojzija, Colnar Neža, Lukšič Marija, Mišjak Malka, Meglič Francka, Knafelc Francka, Penca Ančka v Smihelu pri Novem mestu; Jenko Marija v Ljubljani; Golob Bogomil v Škofji Loki; Zorko Uranjek v Celju; Marija, Rafaela in Mihael Uranjek v Grižah; Ignac Šef in Gabriel Lovrenčič v št. Ilju v Slov. gor.; Šoberl Pavel na Kor. Beli; Anton Bantan v Slatini pri Hrastniku; Danica, Slavica in Zdravko Pulko na Gorici pri Moz.; Minka in Anka Pešec v Celju; Joško in Zinka v Petrovčah pri Celju.

Rebus in demant v 6.—8. števil. »Angelčka« so prav rešili: Danilo Vojska v Novem mestu; Mirče, Srečka, Lenčka, Bogica in Marica Merhar v Novem mestu; Marta Kladnik na Vranskem; Metod Prelovšek v Gotni vasi pri Novem mestu; Sem Radko v Ljubnem; Krušič Daniela in Nada Žiher v Celju; Dobovičnik Justina v Celju; Mimica, Rudi in Heđa Bischof v Ljubljani; Osterman Karlo v Kandiji; Verhovec Danica v Novem mestu; Anton Kraljič v št. Juriju pri Gros.; Marija Kuk in Dušan Cejan v Konjicah; Nežika Solar, Nemilje pri Selcih; Ludovik in Ivanka Ogrin v Boh. Bistrici; Jelen Jožefa v Celju; Fr. Skuhala v Mariboru; Ivica Arhar v št. Vidu nad Ljublj.; Fr. Bohanec v Mariboru.

Samo rebus so prav rešili: Ivanka Zajc v Sodražici; Joško Globevnik v Novem mestu; Fr. Novak v Kočevju.

Samo demant so prav rešili: Emica Pretnarjeva v Braslovčah; Malčička Kralj, Preserje pri Braslovčah; Jakob in Cilka Slokar, Spodnje Gorče pri Braslovčah; Franc Finžgar v

Škofji Loki; Anica Žičkar, Vida Vivod, Fani Močivnik in Požun Ema v Sevnici ob S.; Rojnik Silvija in Konrad v Braslovčah; Marica Vargazanova in Lizika Piklova v Braslovčah; Marijan Janc, Hribar Ivan, Praprotnik Anton, Grat Fr., Repar Fr., Šinkovec Jos., Žitnik Janez, Šmarje na Dol.; Albina Jarc v Mirni; Anica Eržen, Ema, Elza in Nežika Linke, Jerica Štrekelj, Mici in Julka Koprivec, Lenčka Pipan, Tonči Pokoren, Marica Okorn v Škofji Loki; Danica, Slavica in Zdravka Pulko na Gorici pri Mozirju; Franc in Leopoldina Kokalj v Šk. Loki; Marica Majžer v Makolah pri Poljčanah; Franciška in Florica Caleri, Anči in Milči Volčjak, Ravnikar Poldika, Proj Lojzika v Virmašah pri Šk. Loki; Eržen Ivica, Sv. Duh pri Škofji Loki; Štefe Kristinica, žabnica pri Šk. Loki; Marija Fertin v Ljubljani; Cuš Jos. in Ludovik Domanjko pri Sv. Duhu na Stari gori; Matevž Hafner, Demšar Alojzij, Jelovčan Rajko, Plantarič Igo in Inglič Jožef v Šk. Loki; Pavel in Franc Kunstelj v Radovljici; Nada in Vida Jenčič v Sevnici; Šetina Joško v Gotni vasi; Šetina Fr. v Novem mestu; Boris Dolenc v Novem mestu; Micika Ogorevc, Štefica Kržan, Anica Kostevc in Rezika Pšeničnik v Globokem; Karol Recer, Ivanka Podgoršek, Škof Marija, Preskar Matilda in Kostevc Terezija v Pišecah; Svetko Lapajne v Vidmu ob S.; Milka Marin v Mirni; Kmetič Ana v Mostah pri Kamniku; Pahulje Fr. in Ivan, Česarek Karolina in Marija v Rakitnici; Marica in Francek Marovt, Jožef in Marica Rojnik v Braslovčah; Marija Korbar v Komendi; Malka in Julčka Olup, Tepanje pri Konjicah; Mici Marovt, Obramlje; Rezika Blatnikova, Poljče pri Braslovčah; Alojzija Slakne, Gornje Gorče pri Braslovčah; Pepica Kramar, Marica Mundschütz, Nadica Kolenc v Mirni; Tinika Zajčeva, Rozalija Puncer, Marija Pavletič in Zora Čotar v Braslovčah; Ljudmila in Marija Schweiger, Marta Hlebec v Sevnici; Cirilka Rusova v Ljubljani; Danica in Nadica Jordan v Ljubljani; Anton Bantan v Slatini; Anica Lavrič, Olga Kocjan in Olga Lavrič v Cerknici; Simon Zaletel v Ljubljani; Katarina Potočnik pri Sv. Lenartu; Fr. Kramar iz Matene pri Igu; Matija Bobnar v Lahovičah; Lavrič Pavla, Guzelj Silva, Koprivec Julka, Karlin Nada, Dolenc Doroteja, Balcarek Rozalija, Inglič Lojzka, Grošelj Milka, Podlesnik Marta, Rabič Stanka, Prevc Mar., Kocelj Al., Kuralt Anica, Langerholc Ivanka, Mlejnica Katarina, Okorn Marica, Štefe Kristina, Hribovšek, žerjav Daniela, Kenda Ivanka, Puher Danica, Pirc Marica, Štiberle Štefka, Thaler Mar. in Ela, Čufer Hel., Gulič Jožica, Kobi Danica, Korenčan Danica, Kržišnik Bronislava, Ouřada Iv., Križman Mar., Koba M. v Šk. Loki.

»Angelček« stane 2 K 50 v na leto. Izdaja društvo »Pripravniki doma«.
 Urednik: Jožef Volc, župnik na Rovih. Oblastem odgovoren: Ludovik
 Tomažič. — Za upravnništvo: dr. Jožef Demšar, profesor v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta št. 80. Natisnila »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.